

آگاهی واپس زده شده در بُرش- عکس‌های دهقان‌پور

نگاهی به نمایشگاه عکس سیب سوم در گاری آران

آگاهی‌ای که ناخواسته واپس زده شود می‌تواند در نهایت به فاجعه منتهی شود. این عبارت جان عکس‌های دهقان‌پور در نمایشگاه سیب سوم است. در نمایشگاه سیب سوم با عکس‌هایی از مناظر شهری رو به رو هستیم که گویی تداوم بازیگوشی‌های کودکان دهقان‌پور با رسانه عکاسی است. ولی عکس‌های دهقان‌پور پیش از این که بازنمایی‌ای جدید از ابژه‌های پیرامونی شهر باشد، ارجاعاتی است به مواردی میانجی که به یاری آن‌ها می‌توان از جنبه‌هایی از واقعیت با خبر شد. این موارد میانجی در واقع از تصاویر تکه، تکه‌ای ساخته شده‌اند که از ناقابل‌یت دوربین موبایل در عکاسی پانوراما شکل گرفته است. علت وجود این میانجی یا واسطه در این عکس‌ها، کنش واپس زدن آگاهی، توسط مخاطب است. بازنمایی خلاقانه دهقان‌پور از مناظر شهری مانند آگاهی جدیدی برای مخاطب است. آگاهی‌ای که مواردی را کنار می‌زند که تحمل آن برای سوژه (مخاطب) ممکن نیست؛ به عبارت دیگر تصاویری که دهقان‌پور مقابل چشم مخاطب قرار می‌دهد فضایی رویاگونه و خیال‌پردازانه دارد. با این تفاوت که بر خلاف خیال‌پردازی، این عکس‌ها، با زبانی نمادین از راه رمزگان نسخه‌ای دیگری از واقعیت شکل دهد. عکس‌های سیب سوم رفتار وحشیانه با چشم یا سوژه‌ای دارد که تا کنون هستی را به شکلی قاعده‌مند و منظم تجربه کرده است. همان طور که گفته شد این عکس‌های نسخه دیگری از واقعیت را بازنمایی می‌کند. نسخه‌ای که می‌تواند آگاهی جدیدی به مخاطب به عنوان سوژه ببخشد. آگاهی از این که در هر دریافتی که با تجربه یا شهود آگاهانه و ناخودآگاهانه فرد به دست آمده می‌تواند مورد شک و تردید واقع شود. دهقان‌پور با بازنمایی چشم‌اندازهایی شهری با ساختار و فرمی جدید در واقع سعی در همین امر دارد. بیننده با دیدن عکس‌های او وادار می‌شود تا در مورد ذهنیت تثبیت شده خود نسبت به مفاهیم و معانی ساخته شده در ذهنش دوباره فکر کند. هر چند که با نگاهی اولیه به مجموعه سیب سوم به نظر می‌رسد که مفاهیم ذهنی تنها نسبت به خود شهر و برساخت‌های بشری آن به چالش کشیده می‌شود، ولی با دیدن دو فریم از این مجموعه می‌توان نتیجه گرفت که نه تنها در این مجموعه مفهوم شهر بلکه به طور کلی‌تر برداشت‌های سوژه از هستی مورد بازنگری قرار می‌گیرد. (این دو عکس تصاویری از دونالد ترامپ است که بر روی یک‌گراند نمایشگر یک لپ‌تاپ قرار گرفته و دوباره با روش به خصوص دهقان‌پور عکاسی شده‌اند.) این دو فریم از لحاظ موضوعی عملاً هیچ ارتباطی با عکس‌های دیگر ندارد و می‌توان آن‌ها را بسط و گسترش ایده دهقان‌پور به مسائل کلی‌تر دانست.

تصاویر مجموعه سیب سوم در عین این که تا حدی به نظام عکاسی پایبند بوده و همچنان از وجه ابژکتیو عکاسانه برخوردار است، تصاویری سورئال نیز به حساب می‌آیند. در واقع می‌توان این عکس‌ها را به مانند نقاشی‌های از دالی در نظر گرفت که به جای استفاده از رسانه‌ای مثل نقاشی با امکانات یک دوربین موبایل گرفته شده است. این تصاویر مثل نقاشی‌های دالی همچنان از وجه بازنمایی یا فیگوراتیو برخوردارند ولی کاملاً در هیبتی جدید به تصویر کشیده می‌شوند. یا به عبارتی دیگر مجموعه عکس‌های سیب سوم مانند شعرهای ترستان تزارا می‌نماید. همان طور که تزارا با شعرهایش کوشید با به هم زدن نظم و ارتباط دستوری و معنایی بین کلمات تمرکز را از روی ابژه بردارد، دهقان‌پور نیز سعی دارد تا با به هم زدن نظم بصری یک تصویر و قرار دادن بی‌نظم برش‌هایی از عکس بر روی هم تمرکز را از بازنمایی عین به عین

عکاسانه کم کند و امکان رسیدن به برداشت‌ها جدید و شخصی‌ای را از یک عکس برای مخاطب ممکن سازد.